

Bachelor of Performing Arts (BPA-I) (Semester-I) Examination

MARATHI

Paper—II

(Compulsory Language)

वेळ—तीन तास]

[एकूण गुण—80

1. भारतीय संस्कृती रक्षणार्थ एका एका सदगुणासाठी जीवाचे समर्पन करणाऱ्या थोरांचा परिचय लेखक साने गुरुजी यांनी कसा करून दिला आहे ? 16

किंवा

जीवन आणि शिक्षण ह्या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू असण्यात हे—विनोबा भावे यांनी कसे पटवून दिले आहे ?

2. वऱ्हाडच्या मातीतील अन्वरशाची माणुसकीवरील श्रद्धा व त्याचा सच्चा धर्म लेखक मधुकर वाकोडे यांनी तपशिलातून कसा चितारला आहे ? 16

किंवा

‘भिंती नसलेल घर म्हणजे आंगण’—असे मधुकर केचे का म्हणतात ? ‘आंगण’—या लेखाच्या आधारे साधार लिहा.

3. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा : 16

(अ) ‘कांदा मुळा भाजी। अवधी विठाबाई माझी’—या अभंगामधून सावता माळी यांनी विठ्ठलाविषयीचा जिव्हाळा कसा व्यक्त केला आहे ?

(ब) राष्ट्रसंतांनी भेदभाव रहीत बंधुभावाचे प्रतीक असलेल्या झोपडीचे वर्णन कसे केले आहे ?

(क) ‘शेतकरी राजा’—या कवितेमधून कवी शंकर बडे यांनी शेतकऱ्याची व्यथा कशी वर्णन केली आहे ?

(ड) “बंडाचा तो झेंडा उभवुनि धामधूम जिकडे तिकडे उडवुनि देऊनि जुलुमाचे या करू पहा तुकडे तुकडे !” —असे केशवसुत का म्हणतात ?

4. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा : 16

(अ) मराठीचे शुद्धलेखन विषयक कोणतेही चार नियम उदाहरणासह स्पष्ट करा.

(ब) जोडाक्षर लेखन व विरामचिन्हे ह्या विषयीचे लेखनविषयक नियम उदाहरणासह स्पष्ट करा.

(क) मुद्रित शोधकाने कोणती काळजी घेतली पाहिजे ? ते सांगा.

(ड) मुद्रित शोधन कसे करावे ? ते थोडक्यात सांगा.

5. पुढील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्याय निवडून लिहा : 16

(1) विनोबा भावे यांनी कोणत्या दोन गोष्टींच्या समन्वयाविषयी आपले विचार व्यक्त केले आहे ?

(अ) शिक्षण-नोकरी

(ब) शिक्षण-आरोग्य

(क) जीवन-शिक्षण

(ड) जीवन-मरण

- (2) भारतीय संस्कृतीमध्ये कोणत्या दोन गुणांना महत्वाचे स्थान आहे ?
 (अ) स्वार्थ-परमार्थ (ब) आध्यात्म-उपभोग
 (क) त्याग आणि पावित्र्य (ड) पैसा-भोग
- (3) साने गुरुजींचे पूर्ण नाव कोणते ?
 (अ) पांडुरंग सदाशिवसाने (ब) सदाशिव पांडुरंग साने
 (क) लक्ष्मण साने (ड) गुणवंत बळवंत साने
- (4) रोज सकाळी फिरायला गेल्यानंतर होणारा दुसरा महत्वाचा फायदा कोणता ?
 (अ) सुंदर फोटो काढत येतात
 (ब) उगवता सूर्य बघता येतो
 (क) आजुबाजुस पसरलेल्या विस्तृत परिसराच्या विशालतेमुळे आपल्या नजरेचा विस्तार वाढतो
 (ड) सकाळी घाम येत नाही
- (5) अभ्यासक्रमात नेमलेल्या मधुकर केचे यांच्या ललित गद्य पाठाचे नाव काय आहे ?
 (अ) चालासतर वाचाल (ब) अन्वरशा फकिर
 (क) आंगण (ड) इर्जिक
- (6) अन्वरशा फकिर कोणते काम करायचा ?
 (अ) चिवडा विकणे (ब) वाकळ शिवणे
 (क) ग्रामपंचायतीची दिवाशतीची कामे करणे (ड) कीर्तन करणे
- (7) 'इर्जिक'—ह्या पाठाचे लेखक कोण ?
 (अ) मधुकर केचे (ब) मधुकर वाकोडे
 (क) विनोबा भावे (ड) अरूण जाखडे
- (8) 'अन्वरशा फकिर'—ह्या पाठा चिवडा विकणाऱ्याचे नाव काय ?
 (अ) दत्त टप्पेवाला (ब) अन्वरशा फकिर
 (क) मेहबूबशा (ड) मोठेबा
- (9) 'भेटती पंढरीराणे शकुन सांगे।'—या ओळीतील पंढरी राणे म्हणजे कोण ?
 (अ) पांडुरंग सदाशिव साने (ब) सदाशिव पांडुरंग साने
 (क) पंढरपूर येथील विठ्ठल दैवत (ड) ज्ञानेश्वर
- (10) 'काठोकाठ भरू द्या पेला'...ह्या कवितेच्या ओळी कोणत्या कवीच्या आहेत ?
 (अ) कवी मर्डेकर (ब) सावता भाळी
 (क) केशवसुत (ड) राष्ट्रसंत तुकडोजी

- (11) 'गरीबाच्या झोपडीत भेदभाव नाही'—असा आशय कोणत्या कवीच्या कवितेमधून व्यक्त झाला आहे ?
 (अ) अजीमनवाज राही (ब) शंकर बडे
 (क) महदाइसा (ड) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
- (12) 'सुर्य फुले हाती ठेवणारा फकीर हजारो वर्णानंतर लाभला'—ह्या कवितेच्या ओळी कोणत्या कवीच्या आहेत ?
 (अ) अजीमनवाज राही (ब) नामदेव ढसाळ
 (क) शंकर बडे (ड) केशवसुत
- (13) शंकर बडे यांच्या कवितेमधून कुणाची व्यथा व्यक्त झाली आहे ?
 (अ) नोकरदार वर्गाची (ब) कष्टकरीशेतकऱ्याची
 (क) जमीनदाराची (ड) आदिवासीची
- (14) 'ध्येयाची पराकाष्ठा' मध्ये ब्रह्मचर्य चा उपासक म्हणून कुणाचा उल्लेख आहे ?
 (अ) वीर हनुमान (ब) भक्त प्रल्हाद
 (क) लक्ष्मण (ड) बळी
- (15) प्रभुरामचंद्र यांना कोणत्या प्रकारचे संबोधन वापरल्या जाते ?
 (अ) धनुर्धारी (ब) सर्वज्ञ
 (क) सत्यवचनी (ड) दानशूर
- (16) 'इर्जिक'—हा विधी कोणत्या संस्कृतीशी निगडित आहे ?
 (अ) शेती संस्कृती (ब) आदिवासी
 (क) कामगार संस्कृती (ड) पाश्चात्य संस्कृती

